

Osobliwe iloczasy w poezji łacińskiej Kochanowskiego

Zamierzam swojemu wystąpieniu nadać postać seminarium, na którym przyjrzymy się wersom poezji łacińskiej Kochanowskiego, w których długość samogłosek nie odpowiada klasycznym regułom. Przyczyny tego zjawiska mogą być różne: w grę może wchodzić pomyłka poety (warto wtedy zastanowić się, co ją ułatwiło), użycie jako wzorca wersów antycznych, w tym niektórych wydawanych dzisiaj inaczej niż w XVI wieku, przyjęcie licencji stosowanych w późnej starożytności i średniowieczu... A może tekst Kochanowskiego jest zepsuty i trzeba wprowadzić poprawkę? Oto lista wersów, które będziemy analizować:

Elegiarum libri II

I, 8, 40: Seu calamo ignaram figere malis avem.

II, 4, 24: Quam facile credas, quae velis esse rata!

Elegiarum libri IV

I, 10, 30: Nunc Boreo ardetis sidera clara polo.

I, 10, 43: Purpureisque fragrans os impressisse labellis...

I, 14, 43: Qui silvestrem hinulum dominae pictamve volucrem...

I 15, 15: Hinc odium taedae, hinc mentio nulla hymenaei.

II, 2, 37: Nonne audivistis etiam ipsum aliquando Catonem...?

II, 8, 27: Qua nudus, odio fucata habet omnia corque...

III, 7, 65: Pyramidas alii statuunt statuuntque colossos...

III, 12, 6: Tanto crudelis acrius urit Amor.

III, 12, 27: Illa astu pactos eludebat Hymenaeos

III, 16, 22: Dives abunde, tuo si frui *amore* queat.

IV, 2, 13: Tu nunc heroas inter, quos prisca tulerunt...

Foricenia

20, 1 (trymetr jambiczny): Si cenitare vis poetas et crebro...

43, 6: Albim inter pigras atque Maeotis aquas.

105, 9: Quam tua dulcia sunt, Crocali, rosea ista labella.

Lyricorum libellus

1, 20 (hemiepes + bakchej): Caeruleamque Maeotis undam.

Epinicion

787 (syl. długa + hemiepes + syl. długa + kretyk): vellet animumque remolliret tuum.

853 (hemiepes + syl. obojętna): Rha Tanaisque Maeotim...

Epithalamium

16 (hemiepes + syl. długa + kretyk + syl. długa):

cor edit ipse suum: non iam minax, non...